

Az „olvasó népért” mozgalom előkészítésének és szervezésének különböző megbeszélésein sok szó esett a könyvtárakról. A könyvtárosok elmondhatják, hogy a könyvtárak munkájáról még soha nem hallottak annyi elismerést, mint e tárgyalásokon. Az Írószövetségben jegyeztük fel Bugár Jánosné kijelentését, mely szerint a népművelés alapja a könyv és az olvasás. A könyvtárak nem blöffölnek — állapította meg ugyanitt Veres Péter. A TIT irodalmi szakosztályának elnökségi ülésén Koczás Gyula megjegyezte, hogy ha a könyvtárak a gazdái az író—olvasó találkozókat és irodalmi előadások szervezésének, akkor összehasonlíthatatlanul jobb az eredmény, mintha bármely más szerv rendezne azokat.

Darvas József pedig ezt írja egyik legújabb cikkében: „Az olvasó népért mozgalomban minden résztvevő szervnek, szervezetnek, intézménynek, személynak egyforma fontosságú a munkája; a részfeladatoknak, mint fogaskezeknek kell egymásba kapcsolódnia. De e »fogaske-rendszerben« szinte a vezérlő szerepet játszzhatják a könyvtárak, a könyvtárosok. Az egész népművelési hálózatnak, s a sok új problémával küzdő népművelési munkának ma a könyvtárak a legszilárdabb bázisai. Ezt figyelembe kell venni az olvasó népért mozgalomnak is.” (Békés megyei Népújság, június 21.)

Keserves örömmel értesítjük Sallai Istvánt és a Könyvtáros minden olvasóját, hogy a szegedi Somogyi Könyvtár újszegedi és rókusi fiókkönyvtára máris megdöntötte a Szabolcs megyei kállósemjéni könyvtár „világcsúcsát”. (L. Könyvtáros, 1968. 6. sz.) E két könyvtár nemcsak a korszerű könyvtári követelményeknek, de a legelemibb igényeknek sem felel meg. És hogy mégis jó eredményeket tud felmutatni, a könyvtárosok hivatástudatának és szorgalmának köszönhető.

Meddig tart ez az állapot? Erre nem tudunk felelni, de az illetékesek sem.

Szöveg helyett azonban beszéljenek a számok.

Újszegedi fiókkönyvtár. 1953 óta működik a November 7. Művelődési Otthonban, előbb 12, jelenleg 16 m²-es alapterületen. Állománya 5934 kötet könyv, napi 5 órára alkalmazott könyvtárosa van.

1967-ben 702 olvasó 8829 alkalommal kereste fel és 29 451 kötetet kölcsönzött. Ennek alapján 1 m² területre 370 kötet könyv (Kállósemjénben 370 kötet), 44 olvasó (Kállósemjénben 34), 1840 kölcsönzött kötet jut (Kállósemjénben 1100).

1968 június 30-ig 590 olvasó iratkozott be, és a forgalom 16 232 kötet könyv és 2972 folyóirat. (Még helyben olvasók is voltak: kisszéken ölbe rakott könyvvel.)

Rókusi fiókkönyvtár. 1962-ben nyílt meg egy magánház korábban hentes üzletnek használt utcai helyiségében. Alapterülete 23 m², állománya 6888 kötet könyv, kezelője főhivatású könyvtáros. 1 m² területre 299 kötet könyv, 37 olvasó és 1715 kölcsönzött kötet jut. (Itt csak a m²-re jutó könyvanyag alacsonyabb a kállósemjéniekénél, a többi mutató magasan fölötte áll.)

1967 forgalmi adatai: 850 olvasó és 39 446 kölcsönzött kötet könyv. Az 1968. június 30-ig beiratkozott 746 olvasó pedig 20 486 kötet könyvet és 2525 folyóiratot kölcsönzött. A helyben olvasók száma 2147 volt.

Mindkét helyen a könyvtáros maga gondozza a katalógust. Rendszeresen szerveznek különböző vetélkedőket, mesedélutánokat. A rókusi könyvtárban irodalmi klub is működik — igaz nem nagy létszámmal. A referenz-napló tanúsága szerint az ún. középszintig nyújtanak tájékoztatást, hasznosan forgatják kézikönyvtárak szűkös anyagát.

Új világcsúcs? Azt hiszem ezek a könyvtárak még több joggal követelhetik maguknak a világrekorder címét, mint a kállósemjéni. De nem jár érte aranyérem, sőt az elismerésünkön kívül — a szűk anyagi keretek miatt — jutalmat sem tudunk adni évenként a nehéz körülmények között helytálló könyvtárosoknak, hisz a többi fiókkönyvtárunk is hasonlóan jó eredményt ért el alig nagyobb alapterületen.

Fodor Pálné

a szegedi Városi Somogyi Könyvtár
hálózati csoportvezetője

Az író műve még nem készült el azzal, hogy megírták és kinyomatták. Egy Rafael-kép sötét szobában vagy a IX. Szimfónia kottája olyan házban, ahol senki sem ért a muzsikához, vagy a ház leánya kuplékat döngget a zongorán: halott kincs. Az irodalmi műbe is csak akkor költözik élet, ha van, aki el tudja olvasni.

Benedek Marcell